

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

2023 йил декабрь ойининг 6 куни, Юқоричирчиқ туманлараро иқтисодий судининг раиси Ғ.Машкуров, судья ёрдамчиси Б.Ғайратжоновнинг котиблигида, аризачи Паркент тумани солиқ инспекциясининг қарздор “Rustam Alkogol” МЧЖни тўловга қобилиятсизликнинг соддалаштирилган таомили бўйича тўловга қобилиятсизлик деб топиш тўғрисидаги аризасига биноан кўзгатирилган 4-1105-2301/2690-сонли иқтисодий ишни аризачи вакили Д.Исломов (2023 йил 2 июндаги 22-07967-сонли ишончнома) иштирокида, Паркент туман солиқ инспекцияси биносида, очиқ, сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и :

Паркент тумани солиқ инспекцияси (матнда аризачи деб юритилади) ариза билан судга мурожаат қилиб, “Rustam Alkogol” МЧЖ (матнда қарздор деб юритилади)ни тўловга қобилиятсизликнинг соддалаштирилган таомили бўйича банкрот деб топишни сўраган.

Суд мажлисида аризачи вакили аризадаги важларни такрорлаб, қарздор фаолият кўрсатмаётганлиги, пул маблағи, мол-мулки мавжуд эмаслиги, қарз суммасини ундириш тўғрисидаги суд ҳужжатлари ижро этилмаганлигини баён этиб, қарздорни банкрот деб топиб, унга нисбатан тугатишга доир иш юритиш очишни ва тугатиш бошқарувчиси вазифасига берилган номзодлар орасидан иккинчи тоифали суд бошқарувчиси аттестатига эга бўлган Хайдаров Хасан Собировични тайинлашни сўради.

Суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тартибда хабардор қилинган қарздор суд мажлисида вакили иштирокини таъминламади.

Қарздорнинг юридик манзилига суд муҳокамасининг вақти ва жойи кўрсатилган суднинг ажрими “Гибрид почта” хизмати орқали юборилган. Бу ҳақда маълумотнома иш ҳужжатида мавжуд.

Шунга кўра, суд Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (матнда ИПК деб юритилади) 128, 170-моддаларига асосан ишни қарздор вакили иштирокисиз кўришни лозим топди.

Суд аризачи вакилининг тушунтиришини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб, қуйидагиларга кўра аризачининг ариза талабини қаноатлантиришни лозим деб топади.

“Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (матнда Қонун деб юритилади)нинг 5-моддасига асосан тўловга қобилиятсизлик аломатлари қуйидагилардан иборат:

вақтинча тўловга қобилиятсизлик — агар тегишли мажбуриятлар юзага келган санадан эътиборан уч ой ичида қарздор томонидан бажарилмаган бўлса, шаҳарни ташкил этувчи корхона ҳамда унга тенглаштирилган корхоналар томонидан эса олти ой ичида бажарилмаса, судга мурожаат этиш санасида қарздорнинг пул мажбуриятлари бўйича кредиторлар талабларини

қаноатлантиришга ва (ёки) солиқлар ҳамда йиғимлар бўйича ўз мажбуриятларини бажаришга қодир эмаслиги;

доимий тўловга қобилиятсизлик — агар судга ариза бериш санасидаги ва ариза берилган йилнинг бошидаги ҳисобот даврида, агарда ариза йилнинг биринчи чорагида берилган бўлса, ўтган йилнинг бошидаги ҳисобот даврида қарздорнинг мажбуриятлари унинг активлари қийматидан ошиб кетган бўлса.

Ушбу моддада назарда тутилган қоидалар тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги ишлар соддалаштирилган тартибда кўриб чиқиляётганда, жисмоний шахслар, шунингдек якка тартибдаги тадбиркорнинг тўловга қобилиятсизлиги тўғрисидаги ишлар кўриб чиқиляётганда қўлланилмайди.

Иш ҳужжатларидан кўринишича, қарздорнинг таъсис ҳужжатлари Тошкент вилояти Паркент тумани Давлат хизматлар маркази томонидан 04.11.2021 йилдаги 1059534-сонли реестр рақами билан давлат рўйхатидан ўтказилган бўлиб, унинг асосий фаолият тури спиртли ичимликлар чакана савдоси ҳисобланади.

Қарздорнинг юридик манзили Тошкент вилояти, Паркент тумани, Қорақалпоқ ҚФЙ, Марказий маҳалласи, Паркент кўчаси, рақамсиз уй бўлиб, унинг раҳбари Маматов Ойбек Нумон ўғли ҳисобланади.

Аризачи томонидан қарздорнинг қарздорлиги ўрганилганда, солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича қарзи 5.467.238 сўмни ташкил қилиши аниқланган. Қарздорнинг ҳисоб рақамида пул маблағлари етарли бўлмаганлиги боис унинг ҳисобрақамига қўйилган инкассо топшириқномалари асосида картотека (К-2) 5.390.620,11 сўмни ташкил қилади.

Қонун 45-моддасининг иккинчи қисмига кўра давлат солиқ хизмати органининг ҳамда бошқа ваколатли органининг қарздорга нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш қўзғатиш ҳақидаги аризасига қонунчиликка мувофиқ солиқлар ҳамда йиғимлар бўйича қарзни қайтариб олишга доир чора-тадбирлар кўрилганлиги далиллари илова қилиниши керак.

Аризачининг қарздордан солиқ мажбуриятига эга шахснинг мол-мулки ҳисобидан солиқ қарзини ундириш бўйича қабул қилинган қарори ижро қилиш учун Мажбурий ижро бюросининг Паркент туман бўлимига юборилган. Мажбурий ижро бюроси давлат ижрочиси томонидан “Ижро ишини юритишни тамомлаш ва ижро ҳужжатини ундирувчига қайтариш тўғрисида”ги 2023 йил 2 августдаги қарори билан “Суд ҳужжатлари ва бошқа орган ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни 40-моддаси биринчи қисмининг 3-бандига асосан қарздорнинг ундирув қаратиш мумкин бўлган мол-мулки мавжуд эмаслиги сабабли ижро ҳужжатлари ундирувчига ижросиз қайтарилган.

Аризачи томонидан тегишли давлат ташкилотларидан олинган маълумотномаларга кўра қарздорнинг мол-мулклари мавжуд эмас.

Қонуннинг 52-моддасига кўра суд тўловга қобилиятсизликка оид тиклаш тартиб-таомилларидан бирини жорий этиш, келишув битимини тасдиқлаш ёки тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги иш юритишни тугатиш

учун асослар мавжуд бўлмаганда суднинг қарздор юридик шахсни банкрот деб топиш ва тугатишга доир иш юритишни бошлаш тўғрисидаги қарори ушбу Қонуннинг 5-моддаси биринчи қисмида назарда тутилган тўловга қобилиятсизлик аломатлари аниқланган ҳолларда қабул қилинади.

Суднинг қарздор юридик шахсни банкрот деб топиш ва тугатишга доир иш юритишни бошлаш тўғрисидаги қарорида қарздорни банкрот деб топиш ҳамда тугатишга доир иш юритишни бошлаш, тугатиш бошқарувчисини тайинлаш ва унга ҳақ тўлаш ҳақидаги кўрсатма акс этирилиши керак.

Қайд этилганларга кўра, суд аризачининг қарздорни соддалаштирилган таомил асосида банкрот деб эътироф этиш тўғрисидаги талабини асосли деб ҳисоблаб, уни қаноатлантиришни, суд харажатларини эса ИПКнинг 118-моддасига асосан қарздор зиммасига юклашни лозим топади.

Қонуннинг 142-моддасига асосан суд қарздорни банкрот деб топиш ҳақида қарор қабул қилаётганда тугатиш бошқарувчисини ташқи бошқарувчини тайинлаш учун назарда тутилган тартибда тайинлайди. Устав фондида (устав капиталида) давлатнинг улуши бўлган корхона банкрот деб топилган тақдирда, ваколатли давлат органи ҳам тугатиш бошқарувчилигига номзод тақдим этиши мумкин.

Қонуннинг 111-моддасига кўра, ташқи бошқарув тартиб-таомилини жорий қилиш ҳақида судга илтимоснома билан мурожаат этиш тўғрисида қарор қабул қилган кредиторларнинг йиғилиши ташқи бошқарувчиликка номзодни маъқуллайди. Ташқи бошқарувчиликка номзод кредиторларнинг йиғилишига ҳар қандай кредитор томонидан ёки ваколатли давлат органи томонидан таклиф этилиши мумкин. Кредиторларнинг йиғилиши томонидан қарор қабул қилишнинг ушбу Қонуннинг 17-моддасида назарда тутилган тартибига мувофиқ кредиторларнинг энг кўп овозини олган шахснинг номзоди судга таклиф этилади. Ташқи бошқарувчиликка номзод кредиторларнинг йиғилиши томонидан тақдим этилмаган тақдирда, суд ваколатли давлат органи томонидан таклиф этилган номзодлар орасидан ташқи бошқарувчини тайинлайди.

Мазкур ҳолда суд кредитор томонидан иккинчи тоифали суд бошқарувчиси аттестатига эга бўлган Хайдаров Хасан Собировичнинг номзоди тугатиш бошқарувчиликка кўрсатилганлигини инобатга олиб, уни тугатиш бошқарувчи этиб тайинлашни лозим топди.

Қонуннинг 51-моддаси иккинчи қисмига кўра, тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги иш бўйича суд ҳужжатлари, агар ушбу Қонунда бошқача қоида белгиланмаган бўлса, дарҳол ижро этилиши лозим.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 128, 170, 176–179 ҳамда 186-моддаларига асосланиб, суд

қ а р о р қ и л д и:

Ариза қаноатлантирилсин.

“Rustam Alkogol” МЧЖ соддалаштирилган таомил асосида банкрот деб эътироф этилсин ва тугатишга доир иш юритиш бошлансин.

“Rustam Alkogol” МЧЖнинг тугатиш бошқарувчиси этиб иккинчи тоифали суд бошқарувчиси **Хайдаров Хасан Собирович**нинг номзоди тасдиқлансин.

Тугатиш бошқарувчиси зиммасига:

- “Rustam Alkogol” МЧЖ тўловга қобилиятсиз деб эътироф этилганлиги ва тугатишга доир иш юритиш бошланганлиги тўғрисида “Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 53-54 ва 143-моддаларида кўрсатилган қоидаларга риоя қилган ҳолда маълумотларни расмий нашрда эълон қилиш;

- “Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 23 ва 144-моддаларида белгиланган барча мажбуриятларини тўлиқ бажариш;

- тугатишга доир иш юритиш жараёнини қонунда белгиланган тартибда олиб бориш ва оралиқ ҳисоботларни заруратга қараб судга тақдим қилиб бориш, 2024 йил 6 июнга қадар эса тугатишга доир иш юритишни тамомлаш тўғрисида ҳисоботни тақдим қилиш юклатилсин.

“Rustam Alkogol” МЧЖ зиммасига уч иш куни ичида корхонанинг бухгалтерия ва бошқа ҳужжатлари, муҳр ва штамплари, моддий ва бошқа қимматликлари тугатиш бошқарувчисига топширилишини таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

“Rustam Alkogol” МЧЖ ҳисобидан республика бюджетига 990.000 сўм давлат божи, Паркент тумани солиқ инспекцияси фойдасига 33.000 сўм почта харажати ундирилсин ва бу ҳақда ижро варақалари берилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори ишда иштирок этувчи шахсларга, шунингдек Мажбурий ижро бюросининг Паркент туман бўлими ва Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигининг Тошкент вилоят ҳудудий бошқармасига юборилсин.

Ҳал қилув қарори устидан бир ойлик муддат ичида апелляция тартибида шикоят қилиниши (протест келтирилиши) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

Ғ.Машкуров

